

KOMUNIKAT NA TEMAT UWARUNKOWAŃ SPOŁECZNO-GOSPODARCZYCH FUNKCJONOWANIA PRZEDSIĘBIORSTW W KRAJU I WOJEWÓDZTWIE WARMIŃSKO-MAZURSKIM

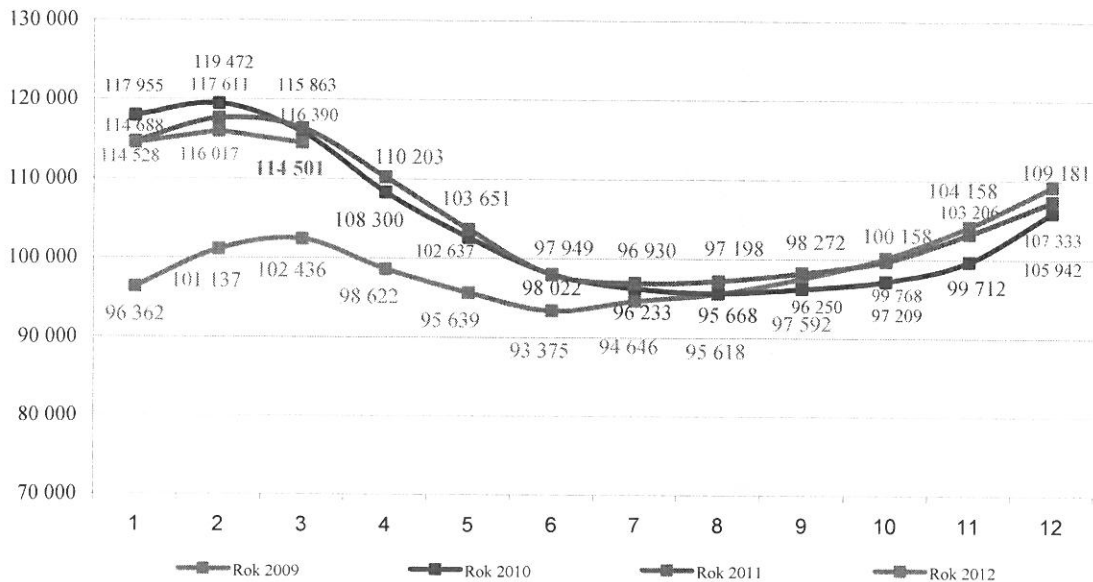
Za I kwartał 2012 roku

1. Rynek pracy w województwie warmińsko-mazurskim

Rynek Pracy

Liczba bezrobotnych w województwie warmińsko-mazurskim w marcu 2012 roku, wyniosła 114 501 osób i w stosunku do poprzedniego miesiąca spadła o 1 516 osób tj. o 1,3%. W odniesieniu do marca 2011 roku, poziom bezrobocia jest niższy o 1 889 osób, tj. o 1,6 %.

Wykres 1. Zmiany poziomu bezrobocia w województwie warmińsko-mazurskim w latach 2009-2012

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdawczości MPiPS – 01 o rynku pracy.

Stopa bezrobocia rejestrowanego w regionie, na koniec marca 2012 roku, ukształtowała się na poziomie 21,1%, w kraju zaś – 13,3%. W odniesieniu do lutego 2012 r. wartość stopy bezrobocia spadła zarówno w województwie, jak i w kraju o 0,2 pkt. proc.

W marcu 2012 r. dystans pomiędzy wartością stopy bezrobocia w kraju i w województwie wyniósł 7,8 pkt. proc., co oznacza, iż ukształtował się na takim samym poziomie jak w lutym 2012 roku.

3. Podstawowe stopy procentowe

W I kwartale 2012 r. Rada Polityki Pieniężnej, postanowiła pozostawić stopy procentowe na niezmienionym poziomie. Wyniosły one: stopa referencyjna - 4,50% w skali rocznej; stopa lombardowa - 6,00% w skali rocznej; stopa depozytowa - 3,00% w skali rocznej; stopa redyskonta weksli - 4,75% w skali rocznej¹.

4. Kursy Walut

Średni miesięczny kurs dolara amerykańskiego w Narodowym Banku Polskim w marcu 2012 roku, wyniósł 313,20 zł/100 USD i wzrósł w stosunku do analogicznego okresu roku ubiegłego o 9,2%, a w porównaniu ze styczniem i lutym 2012 r. obniżył się odpowiednio o 7,6% oraz o 0,9%.

Średni miesięczny kurs euro w Narodowym Banku Polskim w marcu 2012 roku, wyniósł 413,70 zł/100 EUR, i wzrósł w stosunku do analogicznego okresu ub. roku o 3,0%. Obniżył się natomiast w porównaniu ze średnim kursem ze stycznia i lutego 2012 r. – odpowiednio o 5,5% i 1,1%.

Średni miesięczny kurs franka szwajcarskiego w Narodowym Banku Polskim w marcu 2012 roku, wyniósł 343,00 zł/100 CHF, i zwiększył się w stosunku do analogicznego okresu ub. roku o 10,0%. Obniżył się natomiast w porównaniu ze średnim kursem ze stycznia i lutego 2012 r. – odpowiednio o 5,1% i 1,0%.

5. Wiadomości gospodarcze

1.

W 2011 roku Główny Urząd Statystyczny przeprowadził pilotażowe badanie „Wskaźniki przedsiębiorczości”, którego celem było dokonanie oceny kierunków oraz dynamiki rozwoju polskich przedsiębiorstw. Do analizy porównawczej wyników uzyskanych w trzyletnich podokresach: 2005 – 2007, 2006 – 2008 oraz 2007 - 2009r. przez przedsiębiorstwa wzrostowe, stabilne i spadkowe ogółem oraz w poszczególnych obszarach gospodarki wybrano następujące mierniki:

- Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i usług,
- Wskaźnik rentowności obrotu brutto,
- Wartość dodaną,
- Środki trwałe,
- Nakłady inwestycyjne na środki trwałe,
- Inwestycje krótkoterminowe,
- Liczbę pracujących.

¹ Na posiedzeniu 08-09.05.2012 r., Rada Polityki Pieniężnej (RPP) podwyższyła stopy procentowe o 0,25 pkt proc. Wynoszą one obecnie: stopa referencyjna - 4,75% w skali rocznej; stopa lombardowa - 6,25% w skali rocznej; stopa depozytowa - 3,25% w skali rocznej; stopa redyskonta weksli – 5,00% w skali rocznej. Uchwała RPP wchodzi w życie 10.05.2012 r. Jest to pierwsza zmiana wartości stóp procentowych od 9.06.2011 r.

W badanej zbiorowości przedsiębiorstw znalazły się zarówno podmioty nowe, jak i te, które działają na rynku przez dłuższy okres czasu. Dla każdego z podokresów utworzono panelowe grupy podmiotów, które były aktywne w kolejnych 3 latach. We wspomnianych podokresach wyodrębniono jednostki:

- charakteryzujące się najszybszym tempem wzrostu,
- charakteryzujące się wolniejszym tempem wzrostu,
- stabilne,
- schyłkowe,
- będące w najtrudniejszej sytuacji, charakteryzujące się najszybszym tempem spadku przychodów.

Największy udział przedsiębiorstw charakteryzujących się najszybszym tempem wzrostu, okazał się w budownictwie. W przemyśle, handlu i transporcie do przedsiębiorstw szybkiego wzrostu zaliczono w ostatnim okresie, tj. 2009 roku, co dziesiąty podmiot. Udział przedsiębiorstw będących w najtrudniejszej sytuacji, w których tempo spadku przychodów było najwyższe, zwiększył się w 2009 r. najbardziej w budownictwie i przemyśle. Nastąpił również znaczący wzrost udziału przedsiębiorstw schyłkowych, jednak najmniej tych przedsiębiorstw odnotowano w handlu. Analiza poziomu uzyskiwanych przychodów, wskazała, iż nawet przedsiębiorstwa szybkiego wzrostu w 2009 r. napotykały na większe niż wcześniej bariery w rozwoju. Najbardziej dotyczyło to przemysłu.

We wspomnianych wyżej przedsiębiorstwach wyróżniono jednocześnie podmioty pod względem wielkości, czyli liczby pracujących w nich osób. Przedstawiono następujące jednostki:

- przedsiębiorstwa małe - do 49 pracujących,
- przedsiębiorstwa średnie - 50 – 249 pracujących,
- przedsiębiorstwa duże 250 i więcej pracujących.

W 2009 r. w grupie przedsiębiorstw o najszybszym tempie wzrostu, co drugi podmiot był małym przedsiębiorstwem. Średnie zaś stanowiły 39%, a duże – 12%. Wśród jednostek wzrostowych małe stanowiły w 2009 r. 54%, średnie – 38%, natomiast duże – 8%. W 2009 r. udział małych podmiotów w przedsiębiorstwach określanych jako stabilne stanowił 60%, przy jednoczesnym 34% udziale podmiotów średnich i 6% - dużych. Na podmioty schyłkowe składało się 64% jednostek małych, 31% - średnich i 5% - dużych, natomiast wśród szybkiego spadku, małe stanowiły $\frac{3}{4}$ całej grupy, średnie – 21%, a duże 4%.

2.

Sytuacja sektora przedsiębiorstw na początku br. pozostawała na dobrym i stabilnym poziomie. Zwiększył się optymizm oczekiwań w zakresie zmian sytuacji w perspektywie najbliższego kwartału. Odnotowano także spadek odsetka firm działających w warunkach niepewności. Według prognoz koniunktury na II kw. 2012 r. optymistycznie przedstawia się sytuacja w przedsiębiorstwach małych i średnich, natomiast w firmach zatrudniających powyżej 500 osób – pesymistycznie. Prognozy sytuacji na II kw. sugerują poprawę we wszystkich branżach: niewielką w przemyśle, a wyraźną w handlu, usługach pozostałych oraz budownictwie. Jednak w budownictwie istnieją obawy o pogorszenie sytuacji w okresie dłuższym niż 3 miesiące, co może być związane z obecną kumulacją prac budowlanych przed EURO 2012.

W II kw. 2012 r. także poprawiły się prognozy dotyczące zatrudnienia. Więcej pracowników planują zatrudnić firmy prywatne, w tym zwłaszcza z kapitałem zagranicznym. Mimo wzrostu zatrudnienia maleje jednak odsetek przedsiębiorstw planujących podnosić płace. Brak

wspomnianych podwyżek może hamować wzrost składki rentowej. Najwięcej firm rezygnujących z podwyżek działa w sektorze budownictwa.

W II kw. mniej przedsiębiorstw planuje również podwyżki cen. Jest to efekt obniżenia oczekiwanej dynamiki wzrostu cen surowców i materiałów. Odnotowuje się również zwiększenie wskaźnika nowych inwestycji. Większy udział inwestorów planujących rozpoczęcie nowych inwestycji, obserwuje się w sektorze MSP, nieco mniejszy w grupie przedsiębiorstw dużych. Wśród MSP to pierwsza poprawa tego wskaźnika po 4 kwartałach spadku. Wyniki dotyczące wspomnianego wskaźnika, obniżyły się jedynie w górnictwie i budownictwie. Natomiast najwyższą aktywność inwestycyjną wykazują przedsiębiorstwa w energetyce.

Po trzech kwartałach stopniowo pogarszających się prognoz i rosnącej niepewności w odniesieniu do przyszłości, oczekiwania na II kw. br sugerują niewielką poprawę sytuacji w sektorze przedsiębiorstw.

3.

Dziennik Gazeta Prawna, 27.04.2012 r. opublikował „VI Ranking odpowiedzialnych firm 2012”. Ankieta pozwalająca na stworzenie rankingu zawierała 66 pytań zamkniętych podzielonych na 5 obszarów: odpowiedzialne przywództwo, dialog z interesariuszami, zaangażowanie społeczne, odpowiedzialne zarządzanie i innowacyjność społeczna.

W obszarze odpowiedzialnego zarządzania można było zdobyć maksymalnie 200 punktów, a w pozostałych czterech po 100 pkt. Jednak w całym rankingu żadna z firm nie uzyskała maksymalnej liczby punktów. Natomiast udało się to kilku firmom w poszczególnych blokach tematycznych.

W tym roku, na pierwszych miejscach znalazły się firmy: Nutricia, Schenker Sp. z o.o., Danone Sp. z o.o, Kompania Piwowarska S.A. oraz Telekomunikacja Polska S.A., które w 2011 roku zajęły odpowiednio: 4, 2, 1, 12 oraz 3 miejsce. Największy sukces odniosła Kompania Piwowarska S.A., która z 12 miejsca w 2011 r. znalazła się na 3 w 2012 r. (razem z firmą Danone Sp. z o.o, która spadła z 1 na 3 miejsce w 2012 r.).

Ranking obejmuje także podział najbardziej odpowiedzialnych firm w podziale branżowym.

Na pierwszych trzech miejscach w poszczególnych branżach znalazły się:

1. **Bankowość, sektor finansowy i ubezpieczeniowy:** ING Bank Śląski, Citi Handlowy, Bank BPH S.A.
2. **Dobra konsumpcyjne:** Nutricia, Danone Sp. z o.o, Kampania Piwowarska S.A., Procter & Gamble Polska.GK
3. **Farmacja i medycyna:** GlaxoSmithKline Pharmaceuticals S.A..GK, Polpharma, Medicover Sp z o.o. doc
4. **Paliwa, energetyka, wydobywanie:** Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo S.A., Polski Koncern Naftowy ORLEN, Grupa LOTOS S.A.
5. **Produkcja przemysłowa i chemiczna:** Cemex Polska Sp. z o.o., Toyota Motor Manufacturing Poland Sp. z o.o., Danfoss Poland Sp. z o.o.
6. **Telekomunikacja, technologia, media i rozrywka:** Telekomunikacja Polska S.A., Totalizator Sportowy, Samsung Electronics Polska Sp. z o.o.
7. **Transport, usługi, handel:** Schenker Sp. z o.o., Raben Group, Tesco Polska.

W okresie styczeń - marzec 2012 sytuacja społeczno- gospodarcza **kraju** przedstawiała się następująco:

- Inflacja liczona rok do roku wyniosła w marcu 3,9%, co oznacza jej spadek w stosunku do poprzedniego miesiąca o 0,4%, natomiast do stycznia 2012 r., o 0,2%.
- Według wstępnego szacunku w 2011 roku, PKB wzrósł realnie o 4,3 %, wobec 3,9% w 2010 r.;
- Liczba bezrobotnych zarejestrowanych w kraju w końcu marca 2012 roku, wyniosła 2 141,9 tys. i w porównaniu z lutym 2012 r. spadła o 1,2 %, zaś w stosunku do analogicznego okresu 2011 roku, zwiększyła się o 0,4%. Stopa bezrobocia rejestrowanego wyniosła 13,3 % i była niższa o 0,2 pkt proc. niż przed miesiącem, a w stosunku do tego samego okresu 2011 roku ukształtowała się na tym samym poziomie;
- W I kwartale 2012 roku, zanotowano zwiększenie zatrudnienia m.in. w działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 5,8%), budownictwie (o 5,0%) oraz informacji i komunikacji (o 4,1%). Obniżyło się zatrudnienie w zakwaterowaniu i gastronomii (o 4,5%), wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 4,0%), administrowaniu i działalności wspierającej (o 2,6%), a także przetwórstwie przemysłowym (o 0,6%) oraz obsłudze rynku nieruchomości (o 0,3%);
- W okresie styczeń - marzec 2012 roku, przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw wyniosło 5 545,5 tys. osób i wzrosło w porównaniu do poprzedniego roku o 37,5 tys. osób, tj. o 0,6%;
- W okresie styczeń - marzec 2012 roku, przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw wyniosło 3 770,66 zł, w stosunku do tego samego okresu 2011 roku, wzrosło o 3,8%. Wzrost nastąpił w większości sekcji, przy czym najbardziej: w administrowaniu i działalności wspierającej (o 10,4%), górnictwie i wydobywaniu (o 7,8%), obsłudze rynku nieruchomości (o 7,5%) oraz wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 7,2%). Niższe niż przed rokiem było przeciętne wynagrodzenie w sekcjach: informacja i komunikacja (spadek o 8,5%) oraz transport i gospodarka magazynowa (o 4,3%);
- W okresie styczeń - marzec 2012 roku, nastąpił spadek cen towarów i usług konsumpcyjnych o 0,4 % w stosunku do miesiąca poprzedniego, natomiast w stosunku do analogicznego okresu ub. roku wzrost o 4,1%;
- W I kwartale 2012 r. produkcja sprzedana przemysłu była o 4,9% wyższa niż w okresie styczeń – marzec 2011 roku. Wzrost odnotowano we wszystkich sekcjach, z wyjątkiem górnictwa i wydobywania. W marcu 2012 r. produkcja w przemyśle rosła wolniej i ukształtowała się na poziomie o 0,7% wyższym niż przed rokiem;
- Produkcja budowlano-montażowa w okresie styczeń-marzec 2012 r. ukształtowała się na poziomie wyższym o 14,9 % w stosunku do analogicznego okresu roku 2011. Rozwój nastąpił we wszystkich działach budownictwa;
- Ogólny klimat koniunktury w budownictwie w kwietniu 2012 r. nieco poprawił się, ale nadal jest oceniany pesymistycznie. Prognozy przedsiębiorców dotyczące sytuacji finansowej są mniej pesymistyczne niż przed miesiącem, natomiast przewidywania w zakresie wartości produkcji budowlano – montażowej są korzystne. Zapowiadane redukcje zatrudnienia mogą być mniej znaczące od planowanych;
- Wydatki budżetu państwa po I kwartale 2012 r. ukształtowały się na poziomie 86 484,2 mln zł (26,3% kwoty założonej w ustawie budżetowej), dochody –

63 527,4 mln zł (21,6%). Deficyt ukształtował się na poziomie 22 956,8 mln zł, co stanowiło 65,6% planu.

Wpływ czynników makroekonomicznych na sytuację społeczno - gospodarczą **Warmii i Mazur** w marcu 2012 roku:

- Liczba osób bezrobotnych w marcu 2012 roku, w porównaniu do lutego br. spadła o 1,3% i wyniosła 114 501 osób. W porównaniu do marca ub. roku, różnica ta wyniosła 1,6%. Porównując I kwartał 2011 i 2012 roku, liczba bezrobotnych zmniejszyła się w roku 2012 o 3 643 osoby, tj. 1,0%.
- Stopa bezrobocia w marcu 2012 r. wyniosła 21,1% i w stosunku do lutego 2012 r. zmniejszyła o 0,2 pkt. proc., a w skali roku o 0,3 pkt proc. W porównaniu I kwartału 2011 i 2012 roku, nastąpiło obniżenie stopy bezrobocia w 2012 roku o 0,6 pkt. proc.;
- Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w marcu 2012 roku, wyniosło 137,4 tys. osób i spadło o 1,7 % w stosunku do analogicznego okresu 2011 roku. W ujęciu rocznym największy spadek zatrudnienia nastąpił w pozostałej działalności usługowej (o 40,7%) oraz zakwaterowaniu i gastronomii (o 33,7%). Natomiast przyrost nastąpił m.in. w sekcjach: administrowanie i działalność wspierająca (o 37,4%), działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (o 10,5%) oraz transport i gospodarka magazynowa (o 3,8%).
- przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w marcu 2012 r. wyniosło 2 990,75 zł, i do analogicznego okresu 2011 roku, wzrosło o 3,0 %. Wzrost odnotowano w większości sekcji, przy czym największy m.in. w rolnictwie, leśnictwie, łowiectwie i rybactwie (o 65,9%) oraz działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 10,1%). Niższe płace zanotowano m.in. w zakwaterowaniu i gastronomii (o 18,0%) oraz administrowaniu i działalności wspierającej (o 1,5%);
- W końcu marca 2012 r. w rejestrze REGON województwa wpisanych było 117,1 tys. podmiotów gospodarki narodowej. W porównaniu do marca ub. roku liczba ta zmniejszyła się o 1,6 tys. podmiotów, tj. o 1,3%.
- Produkcja sprzedana budownictwa w marcu 2012 r. wyniosła 215,2 mln zł i była o 16,7% wyższa niż w marcu ub. roku i o 53,8% niż przed miesiącem. Produkcja budowlano – montażowa w marcu br. ukształtowała się na poziomie 135,4 mln zł i stanowiła 62,9 % ogółu produkcji sprzedanej budownictwa. W stosunku do lutego br. produkcja budowlano – montażowa zwiększyła się o 54,1%, a w odniesieniu do marca ub. roku o 18,9%.

Opracowanie:

Wydział Polityki Rynku Pracy,
Zespół Przewidywania i Zarządzania Zmianą Gospodarczą
WUP w Olsztynie, na podstawie:

WICEDYREKTOR
ds. Rynku Pracy
Wiesław R. Drożdżyński

- 1) Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa warmińsko-mazurskiego Nr 3/2012. Urząd Statystyczny w Olsztynie.
- 2) Informacja o sytuacji społeczno-gospodarczej kraju. I kwartał 2012. Główny Urząd Statystyczny; 24.04.2012r.
- 3) Informacja o kondycji sektora przedsiębiorstw ze szczególnym uwzględnieniem stanu koniunktury w I kw. 2012 oraz prognoz koniunktury na II kw. 2012, Narodowy Bank Polski, kwiecień 2012.
- 4) „Rozwój przedsiębiorczości 2005-2009”, Aleksandra Baranowska – Skimina, Gospodarka.pl, 07.01.2012r.
- 5) „VI Ranking odpowiedzialnych firm 2012”, Dziennik Gazeta Prawna, 27.04.2012 r.